

چهارشنبه ۲۸ آبان ۱۳۹۹ - شماره ۹۲۹

— اخباربانک —

تاکید پست بانک ایران بر استفاده
از خدمات بانکداری الکترونیکی

توجه به اوج گیری شیوع ویروس کرونا و تشدید محدودیت‌ها و فعالیت‌ها، پست بانک ایران از مشترکان و سایر هموطنان درخواست کرد برای انجام عملیات بانکی حتماً در گاه‌های الکترونیکی استفاده نمایند. به گزارش اقتصادسراسر، مدیرعامل پست بانک، مهرداد بانک، تلفن بانک، اپلیکیشن سکه‌همراه پست بانک ایران با ارائه تمامی خدمات بانکی به صورت الکترونیکی و ترخیص حضوری عملیات را لازم برای جلوگیری از تردد حضوری و پیشگیری از فراهم نمودن و هوطنان می‌توانند در این خصوص از آنها بهره‌مند شوند. بنا بر این گزارش، مشتریان پست بانک ایران می‌توانند عملیات انتقال وجه، انجام حوالجات الکترونیکی پایا، پرداخت قبوض، خرید شارژ، خریدهای اینترنتی، پرداخت اقساط تسهیلات، دریافت صورتحساب، عملیات مرتبط با کارت بدون حضور دیگر راز اطمینان در گاه‌ها و برخی خدمات در شعب و باجه‌های بانکی صرفاً از طریق ابزارهای الکترونیکی انجام دهند. همچنین مشتریان پست بانک ایران می‌توانند برای اطلاع از نحوه بهره‌مندی از سامانه‌های بانده به وبسایت www.postbank.ir مراجعه کرده و با نصب برنامه‌های الکترونیکی از خدمات غیر حضوری بهره‌مند شوند.

بازگشت امیدبخش و مطلوب شستا

پس از طی رغم افت حدوداً ۲۲ درصدی شاخص در دوره نخستین به عنوان نهاد شش‌ستاد، دیروز این نهاد با قیمت ۳۰۴۵ تومان بازگشایی شد. به گزارش اقتصادسازآمد، دیروز بازار شش ستا این مجموعه موفق برگزار شده در تاریخ ۱۳۹۹/۷/۲۳ روزگار ششای به براساس این گزارش، علی رغم افت حدوداً ۲۲ درصدی شاخص در دوره بسته بودن نهاد شش‌ستاد، امروز این نهاد با قیمت آخرین بازگشایی ۳۰۴۵ تومان بازگشایی شد. گفتنی است که این بازگشایی نوید بازگشت اعتماد و روزهای خوب برای بازار سرمایه است. شایان ذکر است که امروز گردان این سهام صندوق بازگردانی صبا امین می باشد.

هزار میلیارد تومان وام برای ۱۰ میلیون خانوار یارانه بگیر

بعدها از آنکه در جریان کرونا برای حدود ۲۳ میلیون خانوار وام یک میلیون تومانی پرداخت شد، بار دیگر در آستانه تعطیلی مشاغل، بانک مرکزی پیشنهاد پرداخت وامی با همین مبلغ را مطرح کرده که البته حدود ۱۰ میلیون خانوار را در بر می‌گیرد. به گزارش اقتصادسراسر، به نظر می‌آید که عبدالناصر همتی - رئیس کل بانک مرکزی - اعلام کرده که با توجه به توقف فعالیت های برخی مشاغل از اول آذر ماه شروع می شود، شبکه بانکی آماده پرداخت یک میلیون تومانی وام قرض الحسنه برای ۱۰ میلیون سرپرست خانوارهای یارانه بگیر که درآمد ثابت را ندارند است اما همتی گفته است اگر دولت مابه التفاوت سود را ۱۲ درصد تا سود چهار درصد قرض الحسنه (هشت درصد) را تقبیل شود این تسهیلات پرداخت خواهد شد. بر این اساس حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان برای ۱۰ میلیون سرپرست خانوار پیش بینی می شود که به یارانه هر کدام یک میلیون تومان وام خواهد رسید.

وفاق ت بانك مركزي با تاسيس تاسيس
صندوق هاي جديد سرمايه گذاري

رئیس کل بانک مرکزی ضمن تشریح جزئیات جلسه شورای عالی بورس، اعلام کرد: بانک مرکزی تأسیس صندوق های جدید سرمایه گذاری با درآمد ثابت صندوق ها را با ایلانامی های دانه به گزارش اقتصادسازم، عبدالناصر همتی، ریاست اینستاکرامی درباره جلسه شورای بورس، نوشت: به منظور تقویت بازار سرمایه و نیز رتقاء نقش بانک ها در اطمینان بخشی به فعالیت سرمایه گذاران در آن بازار، موارد زیر را به عنوان وظایف بانک مرکزی در جلسه کردم: پیروزی شورای عالی بورس برای اعلام و تأکید کرد: وجود و گسترش فعالیت صندوق های سرمایه گذاری فعال در بازار سرمایه، فرصت مناسبی برای سرمایه گذاران است. ضمن توصیه به افزایش ظرفیت سرمایه گذاری در پیچونگه صندوق ها، بانک مرکزی نیز برای کمک به تحقق این موضوع در خصوص صندوق های که هدف مدیریت صندوق را به عهده دارند، افزایش سقف صندوق های با درآمد ثابت را تا مبلغ سی هزار میلیارد تومان ایلانامی می داند.

صدور سالانہ ۱۱۰ ملین فخرہ چک بین بانکی

یک مقام مسئول در بانک مرکزی گفت: در طول سال، حدود ۱۱۰ میلیون فقره چک بین بانکی با مبلغ مجموعاً بالغ بر ۳۵۰۰ هزار میلیارد تومان صادر می شود که عمده آن مورد استفاده تجار و بازرگانان است. به گزارش اقتصادساز، آیداد محمدیگی با اشاره به تکلیف بانک مرکزی برای الکترونیک شدن چک گفت: در زمینه الکترونیک شدن چک، دو تکلیف اساسی به بانک مرکزی محول شده است؛ یک تکلیف مربوط به راه اندازی الکترونیک می شود و دیگری موضوع ثبت نقل و انتقالات چک فیزیکی است. بدین ترتیب از تصویب قانون و برگرزایی نشست‌ها بسیار با بانک‌ها، مشکلات زراساختی و شناسایی و فرایندهای چک الکترونیک احصا شد و حدود ۱۰ دستورالعمل‌ها و ضوابط اجرایی الکترونیک تدوین و طی سه ماه ابتدایی امسال به شبکه بانکی ابلاغ شد. مدیر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی در خصوص نحوه استفاده از چک الکترونیک گفت: «اول کار، با چک الکترونیک به نحوی پیش بینی شده است که به راحتی و سادگی، چک الکترونیک توسط بانک‌ها صادر می شود و چک نیازی به چک کاغذی نخواهد بود».

اما واگرهای نظام دخل و خرج دولت برای کشور در بررسی «اقتصاد سرآمد»

آخرین «بودجه»

و در سال ۱۳۳۲ با درآمدهای نفتی فصلی جدیدی در بودجه‌ریزی باز شد و این امر باعث شد در سال ۱۳۴۵ دفتر بودجه در سازمان برنامه گشایش یابد. در سال ۱۳۴۹ تعریف آن بودجه در قانون اساسی ارائه شد که این تعریف بدون تغییر در سال ۱۳۶۶ در قانون اساسی دوباره تکرار شد. در حال حاضر بودجه‌ریزی به منظور دستیابی به توسعه پایدار در کشورها بر اساس شرایط اقتصادی، سیاسی و اجتماعی آن کشور صورت می‌گیرد. در ایران بر اساس اصل پنجاه و دوم قانون اساسی، بودجه‌ریزی بر عهده دولت است و دولت قبل و بعد از انقلاب اسلامی با توجه به درآمدهای نفتی بودجه‌ریزی را انجام داده است. در ابتدا پیروزی انقلاب دیدگاهی متفاوت به ساختار مالیات و مدیریت بخش عمومی وجود داشت اما به دلیل شرایط ویژه‌ای که کشور در آن قرار داشت، وضع به گونه‌ای دیگر رقم خورد و با افزایش درآمدهای نفتی، اداره کشور و بودجه‌ریزی

برگزیده بانک‌ها

اهدای تسهیلات قرض الحسنه بانک مهر ایران در کوتاه‌ترین زمان

حجت‌اله صیدی، مدیر عامل بانک صادرات ایران با تشریح شیوه‌نامه مقابله با کرونا از آمادگی این بانک برای همراهی با برنامه ویژه دولت در هفته اول آذرماه برای مقابله با بیماری کرونا خبر داد. به گزارش اقتصادسراسرمد به نقل از روابط عمومی بانک صادرات ایران، حجت‌اله صیدی، در نشست هفتگی شورای مدیران این بانک، شیوه‌نامه چگونگی حضور کارکنان صف و ستاد، نحوه ارائه خدمات بانکی به مشتریان و مصون سازی و رعایت نکات بهداشتی در هفته اول آذر ماه را تبیین کرد. مدیرعامل بانک صادرات ایران با تأکید بر اجرا شدن ضوابط و مقررات اعلامی از نسوی دولت برای حضور حداکثر یک سوم کارکنان در استان‌ها و مناطق قرمز، حضور حداکثری این کارکنان در مناطق نارنجی و حضور حداکثر دو سوم کارکنان در مناطق زرد از نظر آلودگی به ویروس کرونا در سطح شعب و ستاد بانک، گفت: شیوه‌نامه مورد نظر در دو هفته اول آذر ماه با توجه به شرایط ویژه کشور از سوی بانک صادرات با جدیت و به کار گرفته خواهد شد و تمامی امکانات بانکی برای ارائه خدمات غیر حضوری به مشتریان مورد استفاده قرار خواهد گرفت. صیدی با اشاره به اینکه خدمات پرداخت و نقل و انتقال وجوه حتی در ساعات نیمه‌شب نیز صورت می‌گیرد، گفت: موظف هستیم در شرایط ویژه نیز چراغ شعب بانک را روشن نگاه داریم و اینجاست که وجود نظام بانکی حتی در سخت‌ترین شرایط اهمیت خود را نشان می‌دهد. در تعطیلی احتمالی دو هفته پیش و بانک‌ها شرایط تعطیلی ندارند و بر زحمات آن عمدتاً بر دوش همکاران قرار می‌شود.

فراخوان بازار مسکن به خانه‌اولی‌ها

بازار معاملات خرید و فروش واحدهای مسکونی در روزهای اخیر با یک مشخصه متفاوت نسبت به هفته ها و ماه های گذشته همراه است. به گزارش اقتصادسأمد به نقل از پایگاه خبری بانک مسکن، آخرین وضعیت بازار معاملات مسکن نشان می دهد هم اکنون برخی فروشندگان و مالکان گروه خصوصی از واحدهای مسکونی، نسبت به ورود مجدد خانه اولی ها به بازار ملک فراوان داده اند. بر سرِ هم حاکمی است در بازار معاملات مسکن شهری تهران طی روزهای اخیر تعداد محسوسی فایل فروش مسکن با قیمت کمتر از ۹۰۰ میلیون تومان به بازار معاملات مسکن عرضه شده است که عرضه کننده این واحدها از اولی ها به با عنوان فایل مناسب خرید از سوی «خانه اولی ها» یاد کرده است. این در حالی است که طی یک سال و نیم گذشته تقریباً عبارت «خانه اولی ها» از متن فایل های عرضه واحدهای مسکونی به بازار مسکن حذف شده بود. تحقیقات میدانی نشان می دهد عمده واحدهایی که طی روزهای اخیر با عبارت «مناسب برای خرید از سوی خانه اولی ها» به بازار مسکن عرضه شده اند دست کم چند مشخصه عمده و مهم دارند که آن ها را از سایر فایل های که این عبارت عرضه شده اند متمایز می کند. علاوه بر مشخصات قیمتی این واحدها که عمدتاً با قیمت کل کمتر از ۸۰۰ تا ۹۰۰ میلیون تومان به بازار عرضه شده اند، همه این واحدها مساحتی تا ۴۰ مترمربع و در برخی موارد معدود بین ۴۰ تا ۵۰ مترمربع دارند که واحدهای ریزمتر از

مستوب می شود.

نداری و ضرورت بازگشت به صندلی وکالت

بی شک نظام بانکی نقش مهمی هم در ایجاد و هم در مهار رشد نقدینگی در اقتصاد دارد. خلق پول بانکی (در کنار علل دیگر که در این جا بدان نمی پردازیم) یکی از مهمترین علل رشد نقدینگی شمرده می شود. خصوصا آنکه این خلق پول امروزه تحت عنوان «خلق پول از هیچ» رخ می دهد. در این وضعیت بانک (با فاصله گیری از بانکداری و کالتی)، در فرایند اعطای تسهیلات و اعتبارات، نیازی به جذب سپرده بانکی از پیش ندارد و جریان از سمت تخصیص به سمت تجهیز (به نحو برعکس) شکل می گیرد. یعنی بانک با خلق پول از «هیچ»، تسهیلات و اعتبارات را می بخشد. متقاضیان پرداخت می کنند و برای نمایش ترازی ترازنامه خود، این منابع اعطایی را در قالب افتتاح سپرده بانکی برای تسهیلات گیرندگان یا افزایش موجودی سپرده های فعال آنها در همان بانک، به ایشان منتقل کرده و به نوعی سمت تجهیز خود را می سازد؛ در الگوی «خلق پول از هیچ» عموما بیش از ششگداری دارایی ها می کند و سپس بر اساس آن به پرداخت سود سپرده های بانکی یا سود سهامداران در ابعادی محقق نشده روی می آورد.

این در حالی است که در ادبیات بانکداری اسلامی که فعلاً در سطح حداقلی آن یعنی بانکداری بدون ربا در کشور مطرح است، بانک‌ها در مقام و کیل سپرده‌گذاران و در نقش واسطه‌گر مالی جای دارند؛ یعنی ابتدا سپرده‌ها را از سپرده‌گذاران و سرمایه‌گذاران تجهیز می‌کنند؛ سپس در مقام و کیل سپرده‌گذاران، بخشی از این منابع را به متقاضیان دارای شرایط لازم تسهیلات‌دهی کرده و بخشی دیگر را در قالب سرمایه‌گذاری مستقیم در فعالیت‌های قانونی و مشروع می‌گیرند. این بانک‌ها در طی دوره مالی، سود غیرقطعی یا «بام الحساب» به سپرده‌گذاران پرداخت می‌کنند؛ در انتهای دوره مالی و پس از کسر حق الوکاله خود و محاسبه نهایی جریان درآمدی و هزینه‌ای (برآمده از نرخ بهره واقعی اقتصاد)، سود قطعی سپرده‌گذاران (موکلین) را تعیین کرده و مابه‌التفاوت آن نسبت به سود علی الحساب پرداختی در طی دوره، دوباره با آنان تسویه می‌نمایند.

آنچه در الگوی بانکداری و کالنی نیز نیازمند دقت و مراقبت می‌باشد این است که سود سپرده باید صرفاً مبتنی بر سود واقعی (و نه موهومی و غیر واقعی) برآمده از بخش تخصیص منابع محاسبه و به سپرده‌گذاران پرداخت شود؛ در غیر این صورت اساس و کالنی‌گری زیر سؤال خواهد رفت. از این رو میزان سود پرداختی سپرده بانکی هم‌راستا با شرایط بخش واقعی اقتصاد اعزاز رکود و رونق تغییر کرده و در کلیت کلان، به تعادل تقاضا و عرضه کالا و خدمات در اقتصاد بخش واقعی کمک می‌کند.

توضیح بیشتر اینکه براساس ادبیات حسابداری بانکی اصل، سود دریافتی و تسهیلات دریافتی بانک‌ها به سه بخش اول، سود دریافتی و وجه التزام دریافتی تقسیم می‌شود. عملکرد برخی از بانک‌ها نشانگر این حقیقت است که بخش دوم و سوم یعنی سود و وجه التزام دریافتی شناسایی شده روی برخی تسهیلات اعطایی خصوصا تسهیلات بزرگ و کلان، به علت امهال‌های مکرر چند برابر اصل اولیه مبلغ تسهیلات شده است! آن‌هم بعضاً تسهیلاتی که در گروه تسهیلات مشکوک الوصول و یا حتی سوخته‌شده قرار می‌گیرند. این رویداد ممکن است به اشتباه دارایی‌های بانکی را در ابعادی غیرواقعی، بزرگ نشان دهد و به تبع آن، محاسبه سود سپرده بانکی (موتور خلق پول بانکی) و حتی سود سهامداران را در حدی بزرگ‌تر از واقعیت موجود، برآورد نماید.

همچنین در سمت راست ترازنامه بانک‌ها، درای‌های آنهاگونه که خبر گران بانکی اعتقاد دارند به چهار طبقه درای‌های ثابت (ضروری برای اداره امور بانکی)، درای‌های مولد جریان نقد؛ درای‌های منجمد فاقد جریان نقد؛ و درای‌های موهوم تقسیم می‌شوند. در الگوی و کالتی بانکداری اسلامی، آنچه به‌عنوان مبانی پرداخت سود سپرده به سپرده‌گذاران آنچند طبقه‌بندی می‌شود یعنی درای‌های مولد جریان نقد است و نه طبقات سوم و چهارم، محاسبه و پرداخت سود سپرده براساس درآمد‌های انتظاری از امهال پشت اصل و سرهم مطالبات معوق بانکی در حالی که احتمال بازگشت اصل و سود این مطالبات درهاله‌ای از ابهام قرار دارد، صرفاً راضی‌کننده حسابداری تعهدی است و نه جریان واقعی، و مولد اقتصاد.

بنابراین مشخص است که تا وقتی چه مخفیاتی از ایجاد سود موهوم از دارایی‌های منجمد فاقد جریان نقد و دارایی‌های موهوم وجود دارد، سوال از ضرورت افزایش یا کاهش نرخ فعلی سود بانکی در واقعیت امر فقط یک سوال تحریفی و بدون اثر است. به بیان دیگر نظام بانکی ما پیش از آنکه خود را درگیر تغییرات نرخ سود کند و یا بخواهد داشت، ابزار سیاستی نرخ بهره استفاده کند، به شدت نیازمند اصلاح چرخه اعتباری، بازگرداندن شبکه بانکی به صندلی و کالت، ادای وظیفه واسطه‌گری مالی و محاسبه سود سپرده مبتنی بر تحقق سود تسهیلات است. در این اصلاح نیاز است بانک این سود تسهیلات را صرفاً و منحصر از طبقه دوم دارایی‌های بانکی یا همان «دارایی‌های مولد جریان نقد» و لو به نحو تعهدی محاسبه کرده و فراتر از آن را به سپرده‌گذاران خود وعده و وعید ندهد. با این اصلاح، سراب مولدیت دارایی‌های منجمد فاقد جریان نقد و بانکی‌های موهوم در ترازنامه بانکی رنگ باخته و نظام پولی و بانکی با سلامت و شادابی بیشتر ضمن خلق پول متاسب با رشد واقعی اقتصاد، به فعالیت می‌پردازد (قدشود که تناسب به معنای برابری نیست).

*عضو هیئت علمی پژوهشکده پولی و بانکی